

Regulamin Sądu Giełdowego

(zatwierdzony Uchwałą Rady Nadzorczej TGE S.A Nr 42/07/VIII/20 z dnia 30.03.2020 r.)

I. Postanowienia ogólne

1. Właściwość i organizacja Sądu Giełdowego

§1

1. Sąd Giełdowy jest stałym sądem polubownym działającym przy Towarowej Giełdzie Energii S.A. (zwanej dalej „Giełdą”).
2. Sąd Giełdowy rozstrzyga wszelkie spory cywilne o prawa majątkowe, wynikające z transakcji giełdowych zawartych na rynkach prowadzonych przez Giełdę, w szczególności – giełdzie towarowej, OTF oraz RIF, a także inne spory cywilne, które zgodnie z obowiązującymi regulacjami Giełdy zostały poddane pod rozstrzygnięcie Sądu Giełdowego.
3. Sąd Giełdowy rozpatruje również spory cywilne o prawa majątkowe powstałe pomiędzy Izbą Rozliczeniową Giełd Towarowych S.A. (zwaną dalej „IRGIT”), a członkami IRGIT oraz pomiędzy samymi członkami IRGIT, jeżeli spór jest związany z zakresem działalności IRGIT.
4. Sąd Giełdowy rozpatruje spory cywilne powstałe pomiędzy Uczestnikiem SMA a Giełdą związane z uczestnictwem w Systemie Magazynów Autoryzowanych.
5. Sąd Giełdowy rozpatruje spory cywilne powstałe między Uczestnikiem SMA a Właścicielem zboża w przypadku braku uzgodnienia między nimi sposobu naprawienia szkody w sytuacji powstania z winy Uczestnika SMA niedoboru lub pogorszenia jakości zboża, przechowywanego w danym Magazynie Autoryzowanym.
6. Regulamin stosuje się także przy rozstrzyganiu innych sporów o prawa majątkowe, związanych ze zorganizowanym obrotem towarami giełdowymi lub instrumentami finansowymi, co do których strony podjęły decyzję o poddaniu pod rozstrzygnięcie Sądu Giełdowego.
7. Do pojęć używanych, a niezdefiniowanych w Regulaminie stosuje się ich definicje określone we właściwych regulacjach giełdowych.

§2

Obsługę administracyjną Sądu Giełdowego sprawuje sekretarz Sądu Giełdowego powoływany i odwoływany przez Zarząd Giełdy spośród jej pracowników.

§3

1. Siedzibą Sądu Giełdowego jest Warszawa.
2. Sąd Giełdowy używa okrągłej pieczęci ze swoją nazwą i oznaczeniem siedziby.

§4

1. Sąd Giełdowy za swoje czynności pobiera opłaty, których wysokość określa taryfa opłat będąca załącznikiem do niniejszego Regulaminu.
2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Prezes lub Wiceprezes Sądu Giełdowego może zwolnić od wniesienia opłaty, o której mowa w ust. 1.

2. Sędziowie giełdowi

§5

Sędziów Sądu Giełdowego w liczbie od 6 do 10 wybiera Rada Nadzorcza Giełdy na wspólną kadencję 5 lat spośród osób posiadających odpowiednią wiedzę i doświadczenie w zakresie giełd, rynku regulowanego, rynku towarowego, sektora energetycznego lub sektora rolnego – spożywczego.

§6

1. Prezesa i Wiceprezesa Sądu Giełdowego powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza Giełdy spośród sędziów Sądu Giełdowego.
2. Do zakresu czynności Prezesa i Wiceprezesa Sądu Giełdowego należą czynności zastrzeżone w niniejszym regulaminie dla Prezesa Sądu Giełdowego.
3. Wiceprezes Sądu Giełdowego przejmuje czynności Prezesa Sądu Giełdowego w przypadku:
  - a) złożenia rezygnacji przez Prezesa Sądu Giełdowego,
  - b) innej przeszkody uniemożliwiającej wykonywanie obowiązków przez Prezesa Sądu Giełdowego.
4. W przypadku określonym w ust. 3 lit. a), Wiceprezes Sądu Giełdowego sprawuje czynności do czasu wyboru nowego Prezesa Sądu Giełdowego.
5. Niezwłocznie po ustaniu przyczyn określonych w ust. 3 lit. b), Wiceprezes Sądu Giełdowego przekazuje Prezesowi prowadzone przez siebie sprawy, wykonując jedynie czynności niecierpiące zwłoki.

§7

1. Sędzią Sądu Giełdowego może być wyłącznie osoba fizyczna mająca pełną zdolność do czynności prawnych, korzystająca w pełni z praw publicznych i obywatelskich, posiadająca wyższe wykształcenie i dająca rękojmię bezstronnego i rzetelnego rozstrzygnięcia sporów, o których mowa w § 1.
2. Sędzią Sądu Giełdowego nie może być sędzia państwowy.

§8

1. Sędzia Sądu Giełdowego jest niezawisły.
2. Sędzia Sądu Giełdowego obowiązany jest pełnić swą funkcję bezstronnie, zgodnie ze swoją najlepszą wiedzą.
3. Sędzia Sądu Giełdowego nie może być przedstawicielem żadnej ze stron oraz obowiązany jest zachować w tajemnicy informacje, z którymi zapoznał się w związku ze sporem.

§9

1. Sędzia Sądu Giełdowego jest wyłączony z rozpoznania sprawy, jeżeli zgodnie z przepisami kodeksu postępowania cywilnego zachodzi okoliczność wyłączająca sędziego z mocy ustawy.
2. Niezależnie od przyczyn określonych w ust. 1 sędzia giełdowy może być wyłączony na własny wniosek lub wniosek strony, jeżeli między nim a jedną ze stron zachodzi stosunek tego rodzaju, że mógłby wywołać wątpliwość co do bezstronności sędziego.

§10

1. Strona postępowania może w terminie 7 dni od powzięcia wiadomości o wyznaczeniu sędziego giełdowego żądać jego wyłączenia, jeżeli zachodzą okoliczności uprawdopodobniające przyczyny wyłączenia.
2. Pisemny wniosek o wyłączenie sędziego giełdowego Prezes Sądu Giełdowego doręcza stronie, która wyznaczyła sędziego, wzywając ją do wniesienia odpowiedzi i wyznaczenia - na wypadek ewentualnego uwzględnienia wniosku - innego sędziego giełdowego.
3. Wniosek o wyłączenie sędziego giełdowego rozpoznaje Prezes Sądu Giełdowego, a w przypadku, gdy wniosek jego dotyczy, sędziowie giełdowi niewyznaczeni do składu orzekającego.

II. Przepisy ogólne o czynnościach Sądu Giełdowego w sprawach cywilnych

§11

Cofnięcie pozwu lub wniosku możliwe jest do chwili zamknięcia rozprawy.

§12

W każdym stadium postępowania strona lub interwenient uboczny może ustanowić swego pełnomocnika.

§13

Doręczenie uznaje się za prawidłowo dokonane w przypadku istnienia dowodu doręczenia stronie lub jej pełnomocnikowi. Doręczenie może być dokonane za pomocą listu poleconego, faxu lub w inny sposób.

§14

1. Sąd Giełdowy orzeka w składach 3 osobowych.
2. Każda ze stron wyznacza jednego sędziego składu orzekającego.
3. Przebiegiem rozprawy kieruje przewodniczący składu orzekającego wyznaczany przez Prezesa lub Wiceprezesa Sądu Giełdowego spośród sędziów giełdowych.
4. Przewodniczący składu orzekającego jest referentem sprawy i przygotowuje uzasadnienie orzeczeń.
5. Przewodniczący składu orzekającego obowiązany jest zapewnić stronom możliwość przedstawienia tego, co uważają za właściwe dla obrony swych praw.

§15

1. Rozprawy przed Sądem Giełdowym są zamknięte dla publiczności.
2. Rozprawie mogą się przysłuchiwać osoby postronne, które wystąpiły do przewodniczącego składu orzekającego z takim wnioskiem i uzyskały jego zgodę.
3. Rozprawie może się nadto przysłuchiwać po dwóch mężów zaufania każdej ze stron oraz członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu Giełdy.

§16

1. Skład orzekający rozstrzyga o wnioskach dowodowych stron i może dopuścić dowody nieobjęte wnioskiem stron, o ile uzna, że jest to konieczne dla wyjaśnienia sprawy.
2. Skład orzekający może żądać od uczestników postępowania dodatkowych wyjaśnień oraz przedstawienia dodatkowych dowodów. W szczególności sąd może wzywać strony do przedstawienia dowodów z dokumentów, dokonywać oględzin, przesłuchiwać świadków, strony i odbierać od nich przyrzeczenia.
3. Świadkowie, którzy nie złożyli jeszcze zeznań nie mogą być obecni przy przesłuchiwaniu innych świadków.

§17

Skład orzekający może zwrócić się o wykonanie czynności, których sam nie może przedsięwziąć, a w szczególności o zastosowanie środków przymusu do sądu rejonowego, w którego okręgu czynność ma być wykonana.

§18

1. Z rozprawy sporządza się protokół, który podpisuje przewodniczący składu orzekającego oraz protokolant.
2. Protokolantem jest sekretarz Sądu Giełdowego, o ile Prezes Sądu Giełdowego nie wyznaczy innej osoby.

§19

1. Po uznaniu przez skład orzekający sprawy za dostatecznie wyjaśnioną do rozstrzygnięcia, przewodniczący składu zamyka rozprawę i sąd wydaje wyrok.
2. Jeżeli niniejszy Regulamin nie przewiduje wydania wyroku decyzje składu orzekającego, jego przewodniczącego, Prezesa lub Wiceprezesa Sądu Giełdowego mają formę postanowienia.
3. Narada i głosowanie nad wyrokiem lub postanowieniem kończącym postępowanie w sprawie, odbywa się niezwłocznie po zamknięciu postępowania przy drzwiach zamkniętych. Podczas narady może być obecny protokolant.
4. Wyroki i postanowienia, o których mowa w ust. 3, zapadają większością głosów.
5. Wyroku lub postanowienia, o którym mowa w ust. 3 nie ogłasza się.
6. Wyrok lub postanowienie, o którym mowa w ust. 3, wydawane są na piśmie wraz z uzasadnieniem w terminie 14 dni od zamknięcia rozprawy.
7. Odpis wyroku lub postanowienia, o którym mowa w ust. 3, zostaje doręczony uczestnikom postępowania wraz z uzasadnieniem w terminie 14 dni od wydania orzeczenia.

§20

1. Akta sprawy wraz z oryginałem wyroku, dowodami doręczenia jego odpisów i innymi dokumentami przechowywane są w archiwum Sądu Giełdowego przez 20 lat od jej zakończenia, po czym akta mogą być zniszczone.

2. Strony mogą na swój koszt otrzymywać odpisy z akt sprawy.

§21

1. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym Regulaminie do postępowania przed Sądem Giełdowym stosuje się odpowiednio przepisy postępowania cywilnego.
2. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym Regulaminie przy rozstrzyganiu sporów cywilnych o prawa majątkowe stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu przed sądem polubownym.

III. Przebieg postępowania w sprawach cywilnych

1. Postępowanie mediacyjne

§22

1. Przed wszczęciem postępowania przed Sądem Giełdowym strona może zwrócić się do Sądu z wnioskiem o przeprowadzenie postępowania mediacyjnego w celu ugodowego zakończenia sporu.
2. Wniosek, o którym mowa w ust.1 powinien dokładnie określać spór i jego strony oraz powinien być prawidłowo opłacony, tj. powinna być wniesiona połowa opłaty mediacyjnej.
3. Prawidłowo złożony i opłacony wniosek prezes Sądu doręcza drugiej stronie sporu i wzywa ją do oświadczenia, czy wyraża zgodę na wzięcie udziału w postępowaniu mediacyjnym.
4. W przypadku wyrażenia zgody na postępowanie mediacyjne druga strona uiszcza we wskazanym przez prezesa Sądu terminie drugą połowę opłaty. W przypadku nie wyrażenia zgody na postępowanie mediacyjne wniesiona przez wnioskodawcę opłata podlega natychmiastowemu zwrotowi.

§23

1. Po wyrażeniu przez drugą stronę sporu zgody na postępowanie mediacyjne strony wspólnie wyznaczają mediatora spośród sędziów giełdowych, a w braku wyznaczenia mediatora przez strony, wyznacza go prezes Sądu, biorąc pod uwagę charakter sporu.
2. Mediator po zapoznaniu się z aktami dotyczącymi sporu i po porozumieniu się w razie potrzeby ze stronami organizuje postępowanie pojednawcze, podczas którego, po zapoznaniu się ze stanowiskiem stron, pomaga stronom uzgodnić warunki polubownego rozwiązania sporu.
3. Postępowanie mediacyjne powinno zakończyć się na pierwszym posiedzeniu, chyba że strony i mediator postanowią inaczej.
4. W przypadku zawarcia ugody mediator sporządza protokół określający treść i warunki ugody, który podpisują mediator i strony.
5. W przypadku nie doprowadzenia do ugody mediator składa do akt sprawy stosowne pisemne oświadczenie.

6. Na podstawie zawartej ugody mediator wydaje wyrok, do którego stosuje się odpowiednio przepisy niniejszego działu w części dotyczącej wyroku.

2. Wszczęcie postępowania

§24

1. Wszczęcie postępowania następuje przez wniesienie pozwu do Sądu Giełdowego.
2. Pozew oraz załączniki do pozwu powinny być wniesione w liczbie odpowiadającej liczbie pozwanych oraz czterech dalszych egzemplarzach.
3. Wymóg określony w ust. 2 dotyczy wszystkich innych pism procesowych.

§25

Pozew powinien zawierać:

- a) oznaczenie stron z podaniem ich siedzib,
- b) dokładnie określone żądanie wraz z uzasadnieniem,
- c) wskazanie dowodów,
- d) oznaczenie wartości przedmiotu sporu,
- e) imię i nazwisko sędziego giełdowego wyznaczonego przez powoda.

§26

1. Wniesiony pozew podlega badaniu przez Prezesa Sądu Giełdowego, co do możliwości wszczęcia postępowania.
2. Prezes Sądu Giełdowego odrzuca pozew, jeżeli stwierdzi niewłaściwość Sądu Giełdowego.
3. W przypadku stwierdzenia, że pozew nie spełnia warunków formalnych określonych w § 25, Prezes Sądu Giełdowego wzywa stronę do uzupełnienia braków w terminie 7 dni.

§27

1. Jeżeli pozew spełnia warunki formalne, prezes Sądu Giełdowego wzywa powoda do wniesienia w terminie 7 dni opłaty, o której mowa w § 4.
2. Po wniesieniu opłaty, Prezes Sądu Giełdowego doręcza stronie pozwanej odpis pozwu i wzywa ją do wniesienia w terminie 7 dni odpowiedzi na pozew oraz wyznaczenia sędziego giełdowego.
3. Nie wniesienie w terminie odpowiedzi na pozew nie wstrzymuje dalszego biegu sprawy.
4. W przypadku nie wpłacenia w określonym terminie opłaty, sprawę uznaje się za niewszczętą. Wniesienie opłaty w późniejszym terminie uznaje się za wszczęcie sprawy w dacie dokonania wpłaty.

§28

W razie niewyznaczenia sędziego giełdowego przez pozwanego w oznaczonym terminie, ustanawia go Prezes Sądu Giełdowego.

§29

Jeżeli po stronie powodowej lub pozwanej występuje więcej niż jeden podmiot, obowiązane one są wyznaczyć jednego sędziego giełdowego.

§30

1. Jeżeli cofnięcie pozwu nastąpiło przed doręczeniem go pozwanemu, Prezes Sądu Giełdowego zarządza zwrot 80% wniesionej opłaty.
2. Jeżeli cofnięcie pozwu nastąpiło przed rozpoczęciem rozprawy, Prezes Sądu Giełdowego zarządza zwrot 70% wniesionej opłaty.
3. Jeżeli cofnięcie pozwu nastąpiło po rozpoczęciu rozprawy, skład orzekający zarządza zwrot 20% wniesionej opłaty.

§31

W postanowieniach, o których mowa w § 30, należy określić czy i w jakiej mierze jedna ze stron ma zwrócić drugiej stronie poniesione przez nią koszty.

§32

1. Nie później niż do wyznaczenia terminu rozprawy, postępowanie może zostać zawieszona na wniosek obu stron lub na wniosek powoda.
2. Postępowanie niepodjęte na wniosek obu stron lub powoda w ciągu trzech miesięcy zostaje umorzone.
3. Przepisy § 30 stosuje się odpowiednio.

§33

1. Do czasu rozpoczęcia rozprawy strona pozwana może wnieść pozew wzajemny, jeżeli jego rozpoznanie należy do właściwości Sądu Giełdowego.
2. Przepisy dotyczące pozwu stosuje się odpowiednio do pozwu wzajemnego.
3. Powództwo wzajemne rozpoznaje skład orzekający ustanowiony dla pozwu głównego.

§34

1. Do zamknięcia rozprawy, do strony procesu może przystąpić osoba trzecia, jeżeli wyrok Sądu Giełdowego może mieć wpływ na jej sytuację prawną.
2. Wstąpienie do sprawy interwenient uboczny powinien zgłosić na piśmie podając w nim przyczyny wstąpienia i do której strony przystępuje oraz wnosząc opłatę w wysokości 50%, o której mowa w § 4.

§35

1. Każda ze stron może zgłosić opozycję przeciwko wstąpieniu interwenienta ubocznego.
2. Prezes Sądu Giełdowego, a po rozpoczęciu rozprawy - skład orzekający, oddali opozycję, jeżeli interwenient uboczny uprawdopodobni wpływ wyroku na jego sytuację prawną.
3. Interwenient uboczny otrzymuje odpisy wszelkich pism, może składać oświadczenia i wyjaśnienia.

3. Rozprawa

§36

1. Termin rozprawy wyznacza Prezes Sądu Giełdowego.
2. Po wyznaczeniu terminu rozprawy Prezes Sądu Giełdowego przekazuje wszelkie pisma i dokumenty związane z postępowaniem przewodniczącemu składowi orzekającemu.

3. Rozprawy odbywają się w siedzibie Giełdy, chyba że Prezes Sądu Giełdowego z urzędu lub na wniosek stron zarządzi odmiennie.
4. O terminie i miejscu rozprawy zawiadamia sekretarz Sądu Giełdowego.
5. Niestawiennictwo stron należycie zawiadomionych o terminie rozprawy nie wstrzymuje postępowania.

§37

Przed rozpoczęciem rozprawy przewodniczący składu orzekającego winien dokonać wszelkich czynności niezbędnych do jej przeprowadzenia na jednym posiedzeniu.

4. Wyrok

§38

1. Wyrok Sądu Giełdowego powinien zawierać:
  - a) podstawę właściwości Sądu Giełdowego,
  - b) miejsce i datę wydania,
  - c) oznaczenie stron i sędziów giełdowych,
  - d) rozstrzygnięcie o żądaniach stron,
  - e) uzasadnienie rozstrzygnięcia,
  - f) podpisy wszystkich członków składu orzekającego.
2. Wyrok powinien również określać czy i w jakiej mierze jedna ze stron ma zwrócić drugiej poniesione przez nią koszty.
3. Jeżeli któryś z członków składu orzekającego odmówi podpisania lub nie może podpisać wyroku, zaznacza się to na samym wyroku. Wyrok podpisany przez dwóch członków składu orzekającego ma moc prawną.

§39

Oryginał i wszelkie odpisy wyroku muszą być opatrzone podpisami członków składu orzekającego, a ponadto podpisem Prezesa Sądu Giełdowego oraz opatrzone pieczęcią Sądu Giełdowego.

§40

1. Jeżeli Prezes Sądu Giełdowego przed podpisaniem przez siebie wyroku stwierdzi w nim uchybienia formalne lub luki, obowiązany jest przekazać wyrok przewodniczącemu składu orzekającego w celu usunięcia uchybień lub luk.
2. Zastrzeżenia Prezesa Sądu Giełdowego nie mogą dotyczyć treści rozstrzygnięcia co do istoty sprawy.

§41

Sąd Giełdowy doręcza każdej ze stron odpis wyroku za pokwitowaniem lub dowodem doręczenia.

§42

Wyrok Sądu Giełdowego jest ostateczny i nie przysługuje od niego odwołanie.

§43

Wyrok Sądu Giełdowego oraz ugoda przed nim zawarta mają moc prawną na równi z wyrokiem sądu państwowego lub ugodą przed takim sądem zawartą po stwierdzeniu przez sąd państwowy ich wykonalności.

§44

1. Jeżeli strona nie wykonała wyroku dobrowolnie, Prezes Sądu Giełdowego może na wniosek strony przeciwnej zarządzić podanie tego faktu do wiadomości publicznej przez ogłoszenie na publicznej stronie internetowej Giełdy.
2. O złożonym wniosku Prezes Sądu Giełdowego obowiązany jest powiadomić stronę przeciwną.
3. Prezes może rozpatrzyć wniosek po upływie dwóch tygodni od powiadomienia, o którym mowa w ust.2.

IV. Postanowienia końcowe

§45

1. Członkowie składu orzekającego otrzymują wynagrodzenie za każdą rozstrzygniętą sprawę w wysokości 500 (pięćset) PLN a przewodniczący składu w wysokości 1000 (jeden tysiąc) PLN.
2. Prezes Sądu Giełdowego otrzymuje wynagrodzenie za każdą rozstrzygniętą sprawę w wysokości 500 (pięćset) PLN.
3. Wiceprezes Sądu Giełdowego otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 500 (pięćset) PLN płatne za każdą rozstrzygniętą sprawę jedynie w przypadku przejęcia czynności Prezesa Sądu Giełdowego.
4. W przypadkach uzasadnionych szczególną zawilnością sprawy, Prezes Sądu Giełdowego może podwyższyć wynagrodzenie dla członków składu orzekającego, nie więcej jednak niż o 100 %.
5. Sekretarz Sądu Giełdowego po zakończeniu postępowania toczącego się przed Sądem Giełdowym otrzymuje za swoje czynności wynagrodzenie w wysokości połowy wynagrodzenia sędziego Sądu Giełdowego orzekającego w sprawie.

§46

Koszty funkcjonowania Sądu Giełdowego pokrywa Giełda.

Taryfa opłat za czynności Sądu Giełdowego

1. Za postępowanie przed Sądem Giełdowym, Giełda pobiera opłaty i zwrot wydatków.
2. Objęcie jednym pozwem roszczeń przeciwko więcej niż jednemu podmiotowi traktuje się dla celów wymiaru opłat jako wniesienie odrębnych powództw, chyba że odpowiedzialność pozwanych jest solidarna.
3. Niezależnie od opłat pobiera się zaliczki na wydatki, w szczególności na wynagrodzenie biegłych. Do uiszczania zaliczek na wydatki zobowiązana jest strona powodująca czynność, z którą związany jest wydatek. W razie podjęcia czynności z urzędu, skład orzekający lub prezes Sądu Giełdowego decyduje o tym, która ze stron zobowiązana jest do uiszczenia zaliczki na dany wydatek.
4. Opłata za postępowanie przed Sądem Giełdowym wynosi 5% wartości przedmiotu sporu, nie mniej niż 5000 (pięć tysięcy) PLN.
5. Opłata za postępowanie mediacyjne wynosi 70 % opłaty, o której mowa w ust. 4. W przypadku, gdy postępowanie mediacyjne nie zakończy się ugodą, opłatę powyższą zalicza się na poczet opłaty w postępowaniu przed Sądem Giełdowym.